

Selectief voeren

Lagekostenkoeien beter in conditie na aanpassing voermethode

Het lagekostenbedrijf heeft ervaring opgedaan met het selectief verstrekken van ruwvoer. De snijmaïs is alleen verstrekt aan nieuwmelk- te koeien. De oudmelkte dieren kregen slechts graskuil. De koeien gebruikten minder lichaamsreserves en bleven beter in conditie.

Het lagekostenbedrijf op de Waiboerhoeve is in 1997 gestart met een quotum van 400.000 kg melk en 32 hectare grond. Om een lage kostprijs te realiseren, voert het lagekostenbedrijf niet meer dan grofweg 1300 kg krachtvoer per jaar. Vooraf was ingeschat dat de melkkoeien bij een dusdanige krachtvoergift niet meer melk zouden produceren dan 7500 kg per koe per jaar. De afgelopen jaren was de productie echter 8200 kg melk. Bij een dergelijk lage krachtvoergift en een hoge melkproductie is opname van veel en goed ruwvoer van groot belang.

Ruwvoer naar behoefte

Tot 2002 werden tijdens het stalseizoen de blokken kuilgras en snijmaïs om en om voor het voerhek gezet. De koeien konden naar behoefte kuilgras en snijmaïs opnemen, terwijl in de melkstal krachtvoer verstrekt werd. Dat de energiebehoefte niet geheel werd gedekt, blijkt uit het verloop van de conditiesco-

re. In de periode vlak na afkalven nemen de koeien in conditie af. De koeien spreken dus hun lichaamsreserves aan. Om het verval in conditie te beperken, zal aan de koeien in het begin van de lactatie meer energie verstrekt moeten worden dan later in de lactatie. Snijmaïs bevat gemiddeld 950 VEM per kilogram droge stof en is energierijker dan kuilgras met gemiddeld 880 VEM. Wanneer er voor het voerhek meer snijmaïs aangeboden wordt, zullen ook de oudmelkte koeien meer energie opnemen. Deze hebben dit niet nodig en gaan dus vervetten. Om alleen de verse koeien meer snijmaïs te voeren, zijn er in 2002 drie zogenaamde Calan-deuren in gebruik genomen.

Selectief

Het principe van de Calan-deuren is simpel: de deuren gaan alleen open wanneer koeien met een sleutel (magneet aan halsband van de koe) zich bij het voerdeurtje melden. Voor koeien zonder sleutel blijft het voerhek gesloten. Tijdens het stal-

Vragen?

Cees Jan Hollander

Voor vragen over dit artikel kunt u aanstaande maandag tussen 12.00 en 13.00 uur telefonisch contact opnemen met de auteur(s) door te bellen naar: 0320-293211.

seizoen van 2002-2003 zijn blokken snijmaïs achter de deuren gezet, terwijl voor de rest van het voerhek alleen graskuil stond. Voor voldoende voersnelheid moesten minimaal twintig koeien toegang tot de snijmaïs krijgen. Deze koeien waren gemiddeld 95 dagen in lactatie en namen gemiddeld 7,6 kg droge stof per dag uit snijmaïs op via de deuren. De eerste ervaringen met deze voermethode zijn positief omdat minder dieren een conditie onder de norm hadden.

Figuur 1 geeft weer hoeveel procent van de vaarzen en koeien een conditiescore hebben die op of boven de norm is. Vanaf de start van het lagekostenbedrijf lieten met name de vaarzen een lage conditiescore zien. De ingebruikname van de voerdeuren in 2002 heeft er mede toe geleid dat meer koeien en vaarzen een conditiescore op of boven de norm hebben. De koeien krijgen de energie dus meer naar behoefte gevoerd.

In 2003 is de conditie van de koeien tot aan de zomer gescoord. Daarna zijn de koeien verkocht om plaats te maken voor de Montbéliarde- en andere Holsteinkoeien. Komend stalseizoen zal er naast snijmaïs een eiwitrijk erwten-grasmengsel voor de Calan-deuren worden aangeboden. Dan kan naast de energie ook het eiwit naar behoefte gevoerd worden.

Ing. C. J. Hollander,
deskundige Voeding Rundvee,
praktijkonderzoek ASG, Lelystad

Figuur 1 – Percentage vaarzen en koeien met conditiescore op en boven de norm vanaf 1998 tot en met 2003

